

## **Broszura dotycząca ustawy o pomocy ofiarom i ochronie osób pozostających przy życiu (VASPA)**

### **Czym jest Ustawa o pomocy ofiarom i ochronie osób poszkodowanych (Victims Assistance and Survivor Protection Act, VASPA)?**

Obowiązująca od 1 stycznia 2024 r. ustawa VASPA umożliwia uzyskanie nakazu ochronnego osobom poszkodowanym, które nie pozostają w związku z osobą, która dopuściła się lub usiłowała dopuścić się czynu polegającego na:

- - przestępczym kontakcie seksualnym, lub
- - penetracji seksualnej, lub
- - lubieżności, lub dopuściła się
- - stalkingu (uporczywego nękania/prześladowania) lub
- - nękania w Internecie.

Nowa ustawa obejmuje **jedynie** czyny wymienione powyżej i nękanie w Internecie i/lub stalking mające miejsce **nie wcześniej niż** 1 stycznia 2024 roku.

### **Czym jest nakaz ochronny?**

Nakaz ochronny to nakaz wydany przez sąd, który ma na celu ochronę ofiary czynów wymienionych powyżej. Warunki zawarte w nakazie ochronnym opierają się na konkretnej sytuacji każdej osoby i różnią się w każdym przypadku.

### **Kto może złożyć wniosek o wydanie nakazu ochronnego VASPA?**

Każda osoba w wieku powyżej 18 lat, która jest ofiarą przestępczego kontaktu seksualnego, penetracji seksualnej, lubieżności, stalkingu lub nękania w Internecie lub jakiegokolwiek próby takich zachowań.

Rodzic lub opiekun może złożyć wniosek o wydanie nakazu ochronnego dla osoby poniżej 18 roku życia lub dla osoby dorosłej, która nie jest świadoma tego, co ją spotyka z powodu niepełnosprawności lub choroby psychicznej.

### **Co należy zrobić, jeśli oskarżony nie ukończył 18 lat?**

Jeśli oskarżony ma mniej niż 18 lat, można wystąpić do organów ścigania o wniesienie zarzutów przeciwko osobie nieletniej. Należy skontaktować się z policją w miejscu zdarzenia

## **Co należy zrobić, jeśli oskarżony jest rodzicem lub opiekunem małoletniego dziecka lub ubezwłasnowolnionej osoby dorosłej?**

Jeżeli składa się wniosek w imieniu małoletniego dziecka, a osoba, przeciwko której wniosek jest składany, jest rodzicem lub opiekunem małoletniego dziecka, **nie można** złożyć wniosku na podstawie Ustawy o pomocy ofiarom i ochronie osób poszkodowanych. Należy skontaktować się z Wydziałem Ochrony i Opieki Docelowej nad Dziećmi (New Jersey Division of Permanency and Protection) pod numerem: 1-877 NJ ABUSE (1-877-652-2873); TTY/TDD 1-800-835-5510.

## **Jak i gdzie można złożyć wniosek VASPA?**

Wniosek można złożyć online za pośrednictwem elektronicznego systemu składania dokumentacji sądowej (Judiciary Electronic Document Submission - JEDS) lub osobiście w sądzie, w okręgu, w którym doszło do czynu lub usiłowania czynu, w którym mieszka oskarżony lub w którym mieszka ofiara.

Formularze VASPA można znaleźć na stronie njcourts.gov lub w lokalnym sądzie.

## **Czy wniosek VASPA można złożyć w lokalnym wydziale organów ścigania?**

Wnioski VASPA **nie mogą** być przyjmowane przez policję. Wnioski można składać wyłącznie w sądzie w godzinach urzędowania.

## **Co się stanie, jeśli wniosek VASPA zostanie złożony za pośrednictwem JEDS po godzinach pracy sądu?**

Wniosek o wydanie nakazu ochronnego VASPA można złożyć za pośrednictwem JEDS w dowolnym momencie, ale pracownicy wydziału rodzinnego zajmą się nim w stałych godzinach pracy sądu. Jeśli wniosek zostanie złożony po godzinie 16:00 za pośrednictwem JEDS, może on zostać rozpatrzony w następnym dniu roboczym sądu.

## **Co się wydarzy po złożeniu wniosku VASPA w sądzie?**

### **W przypadku wniosków składanych osobiście:**

- Pracownicy wydziału rodzinnego zapoznają się z wnioskiem i, jeśli będą mieć jakieś pytania, przeprowadzą rozmowę z powodem, osobą, która złożyła wniosek.
- Pracownicy wydziału rodzinnego rozpatrzą wniosek i niezwłocznie wyznaczą termin rozprawy.
- Na rozprawie powód poinformuje sąd, dlaczego ubiega się o tymczasowy nakaz ochronny (TPO).
- Sąd przyzna lub odrzuci wniosek o TPO.

Jeśli TPO zostanie przyznany, w ciągu 10 dni wyznaczona zostanie rozprawa dotycząca wydania stałego nakazu ochronnego (FPO). Powód otrzyma TPO od pracowników sądu, a pozwanemu TPO zostanie doręczony przez organy ścigania.

### **W przypadku wniosków składanych poprzez JEDS:**

- Pracownicy wydziału rodzinnego sprawdzą i przyjmą wniosek, a następnie skontaktują się z powodem za pośrednictwem poczty elektronicznej lub telefonicznie, aby powiadomić go o terminie posiedzenia sądu.
- Podczas posiedzenia powód poinformuje sąd, dlaczego ubiega się o tymczasowy nakaz ochrony (TPO).
- Sąd przyzna lub odrzuci wniosek o TPO.

Jeśli TPO zostanie przyznany, w ciągu 10 dni wyznaczony zostanie termin rozprawy dotyczącej wydania stałego nakazu ochronnego (FPO). Pracownicy wydziału rodzinnego zorganizują doręczenie nakazu TPO powodowi, a pozwanemu TPO zostanie doręczony przez organy ścigania.

### **Pozwanemu doręczono TPO. Co stanie się dalej?**

Data rozprawy dotyczącej FPO będzie podana w nakazie. Pozwany musi stawić się na rozprawie. Jeśli pozwany chce odwołać się od TPO, powinien skontaktować się z wydziałem rodzinnym w hrabstwie, w którym wydany został TPO, w celu uzyskania instrukcji. Pozwany może również skontaktować się z wydziałem rodzinnym w przypadku jakichkolwiek pytań.

### **Czy powód może wycofać TPO przed rozprawą dotyczącą wydania FPO?**

Powód może wystąpić o wycofanie skargi i oddalenie TPO w dowolnym momencie przed rozprawą dotyczącą FPO lub w dniu rozprawy. Powód musi wypełnić formularz Oświadczenie o oddaleniu nakazu pomocy ofiarom i ochrony osób poszkodowanych (Certification for Dismissal of Victim's Assistance and Survivor Protective Order -- CN13151) znajdujący się na stronie njcourts.gov i złożyć go osobiście lub online za pośrednictwem JEDS.

Po złożeniu formularza odbędzie się posiedzenie sądu, podczas którego powód zostanie poproszony o podanie przyczyny wycofania wniosku. Sąd podejmie decyzję o uwzględnieniu lub odrzuceniu takiej prośby powoda.

### **Jak strony powinny przygotować się do rozprawy dotyczącej FPO?**

Zarówno powód, jak i pozwany muszą stawić się na rozprawę końcową i mają prawo mieć ze sobą adwokata. Sąd nie może zapewnić adwokata. Obie strony mogą wezwać na rozprawę świadków lub przedstawić dowody. Dowody mogą mieć formę zdjęć,

wiadomości tekstowych lub nagrań wideo. Przed rozprawą należy skontaktować się z sądem w celu uzyskania instrukcji dotyczących przedstawienia tych dowodów.

### **Co wydarzy się na rozprawie dotyczącej FPO?**

Rozprawa dotycząca FPO odbędzie się w ciągu 10 dni od wydania TPO przez sąd. Każda ze stron może poprosić o odroczenie (opóźnienie rozprawy) w celu uzyskania adwokata. Podczas rozprawy sędzia wysłucha zeznań powoda i pozwanego. Jeśli powód jest osobą niepełnoletnią, może zostać zobowiązany do złożenia zeznań na rozprawie według uznania sądu. Sędzia wysłucha również świadków i rozważy dowody przedstawione przez każdą ze stron. Sędzia zadecyduje, czy doszło do czynu objętego ustawą VASPA i czy należy wydać FPO w celu ochrony powoda.

Jeśli sędzia wyda FPO, pozwany może zostać objęty zakazem popełniania czynów objętych ustawą VASPA w przyszłości. Pozwany może otrzymać zakaz zbliżania się do miejsca zamieszkania powoda, miejsca jego zatrudnienia lub nauki; zakaz utrzymywania jakichkolwiek ustnych, pisemnych, osobistych lub elektronicznych form kontaktu lub porozumiewania się z powodem lub innymi osobami; oraz zakaz przekazywania lub nakłaniania innych osób do przekazywania napastliwych wiadomości powodowi lub innym osobom. Pozwanemu można również zakazać stalkingu, śledzenia lub grożenia skrzywdzeniem, stalkingiem lub śledzeniem powoda.

Zarówno powód, jak i pozwany otrzymają kopię FPO. Wydział rodzinny dostarczy kopię do wydziału policji w miejscu zamieszkania powoda.

### **Co się stanie, jeśli pozwany nie stawi się na rozprawę dotyczącą FPO?**

Sędzia może wydać nakaz FPO przeciwko pozwanemu, jeśli istnieje dowód, że pozwany wiedział o dacie rozprawy. Jeśli nie ma dowodu, że pozwanemu doręczono TPO, może zostać wyznaczona nowa data rozprawy, a tymczasowy nakaz pozostanie w mocy. W przypadku wydania nakazu FPO funkcjonariusz organów ścigania doręczy pozwanemu kopię nakazu..

### **Co się stanie, jeśli pozwany nie zastosuje się do warunków TPO lub FPO?**

Jeśli pozwany naruszy którykolwiek z warunków narzuconych przez sąd w TPO lub FPO, powód powinien niezwłocznie skontaktować się z lokalnym posterunkiem policji. Pozwany może zostać oskarżony o popełnienie przestępstwa.

### **Czy powód może odwołać FPO w dowolnym momencie?**

Każdy wniosek o oddalenie (zniesienie) lub zmianę istniejącego nakazu ochronnego musi zostać złożony osobiście i rozpatrzony przez sędziego.

Wszelkie kontakty między powodem a pozwanym przed oddaleniem nakazu ochronnego narażają pozwanego na postępowanie karne.

Jeśli nakaz ochronny zostanie oddalony, mogą nadal istnieć zarzuty karne, które muszą zostać osobno rozpatrzone przez odpowiedni sąd miejski lub wydział karny.

### **Czy pozwany może złożyć wniosek o oddalenie FPO?**

Pozwany może złożyć wniosek o oddalenie FPO. Pakiet wniosku *Jak zwrócić się do sądu o zmianę/wyegzekwowanie nakazu lub zażądać innego działania związanego ze sprawą (How to Ask the Court to Change/Enforce an Order in Your Case or Request Another Related Action in Your Case -- CN10483)* można znaleźć na stronie njcourts.gov.

### **Czy można dokonać zmian w FPO?**

Zarówno powód, jak i pozwany mogą wnioskować o zmianę FPO. Pakiet wniosku *Jak wyegzekwować lub wnioskować o zmianę ostatecznego nakazu wydanego na mocy Ustawy o pomocy ofiarom i ochronie osób poszkodowanych (How to Enforce or Request a Change on Victim's Assistance and Survivor Final Protection Order - VASPA) lub nakazu wydanego na mocy Ustawy o ochronie osób poszkodowanych w wyniku napaści na tle seksualnym (Sexual Assault Survivor's Protection Act Order -- SASPA) (CN13142)* można znaleźć na stronie njcourts.gov.

### **Czy FPO traci ważność?**

Nakaz FPO pozostaje w mocy bezterminowo, chyba że zostanie oddalony lub unieważniony przez sąd.

### **Czy istnieją inne konsekwencje wydania przez sąd nakazu TPO lub FPO?**

Wszystkie TPO i FPO są zapisywane w centralnym rejestrze. Rejestr ten nie jest publicznie dostępny, ale mogą z niego korzystać organy ścigania, niektóre agencje państwowe, sąd, urząd d/s opiekuńczych i spadkowych oraz Wydział Ochrony i Opieki Docelowej nad Dziećmi w New Jersey.